

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaš.

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-branilnični račun št. 841.652. TELEFON šte. 1157.

Izhaja vsaki dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 nvd (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 24 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inseratni oddelek uprave „Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Nenasitnost Italijanov.

Danes hočemo z nekoliko črtami označiti predloge, ki jih je stavil princ Hohenlohe z namenom, da dovede vprašanje volilne reforme do legislativnega rešenja.

Če se bo kdo čudil temu, da se le danes prihajamo s to razpravo, ne moremo mu zameriti. Saj ima popolnoma prav, če nam priporoča: čemu sedaj?! Saj princ Hohenlohe je že — bivši ministerski predsednik in s tem so tudi njegovi predlogi postali brzokone brezpredmetni in se skoro gotovo pogreznejo v prah kakega arhiva ministerskega predsedništva. Kajti zelo dvomiti je na tem, da bi si naslednik princa Hohenlohe kar prisvojil te predloge in jih zopet predložil zbornici take, kakoršnji so. Naslednik princu Hohenlohe bi moral biti zelo — najiven državnik in parlamentarec, ako bi res hotel poskusiti kaj takega ter izzvati nad svojo glavo enako usodo, ki je zadela princa Hohenlohe. Mi se nagiblujemo namreč k menenju, pa pad princ Hohenlohe je provzročila volilna reforma in ne konflikt z Ogrsko. Ta poslednji je bil — kakor se nam dozdeva — le povod, ki ga je porabil princ Hohenlohe, da se velečasno umakne zopet s pozorišča. In spretno, zelo spretno porabil, to treba pripoznati princu Hohenlohe. Mož se je pokazal zelo dobrega taktika. Mesto, da se je pozneje umaknil, prisiljen po porazu, ki je bil neizogiben njegovim predlogom za volilno reformo, je odšel sedaj — na videz vsaj — neprisiljen obdan z gloriozno konsekvence, neizprosno boritelja za velike gospodarske interese naše državne polovice v starem boju z ogrsko polovico.

Princ Hohenlohe je torej pal in žnjim so padli skoro gotovo tudi njegovi kompromisni predlogi. Razprava o njih bi bila torej zakasnjena, prišla bi post festum, bila bi torej povsem brezpotrebna.

Tako bi se nam moglo oporekati. In sicer opravičeno. Vendar imamo važen razlog za to, da se danes pobavimo žnjim. Ni nam namreč namen, da bi tu analizirali in ocenjali te predloge z ozirom na njihov pomen za vprašanje volilne reforme samo, ne storimo tega radi aktualnosti tega vprašanja, radi velikanskega interesa, ki ga imajo na tej državno-socialno-politični reformi izlasti oni milijoni koristnih državljanov, ki so bili doslej — na sramoto države — zapostavljeni in izključeni od uživanja najviše politične pravice — volilne pravice.

Ne, za danes nam je namen drugi. Na podlagi števil, ki smo jih posneli iz predlogov princa Hohenlohe, hočemo podati dragoceno karakteristiko naših italijanskih politikov. Iz podatkov, ki jih hočemo zabeležiti tu, morajo dobiti dobrega pouka tudi oni, ki ne morejo umeti,

zakaj da mi primorski Slovani ne moremo priti do mirnega pobotanja z Italijani?! Torej k stvari. Po predlogih princa Hohenlohe bi prišel po en poslanec na:

- 40.394 Italijanov,**
- 41.128 Nemcev,
- 46.192 Romunov,
- 51.800 Slovencev,
- 54.718 Poljakov,
- 54.721 Hrvatov
- 57.819 Čehov,
- 105.671 Malorusov.**

Med Neslovani bi prišel torej po en mandat na 127.714 prebivalcev, med Slovani pa še le na 324.589. A če si ogledamo razdelitev mandatov po deželah, vidimo nezasišano dejstvo, da se je v Šleziji namenilo po en mandat za **15.757** Nemcev, v Galiciji pa po en mandat za **114.090** Malorusov, kar bi pomenjalo, da en Nemeč v Šleziji bi imel istotoliko mero volilne pravice kakor 7 Malorusov v Galiciji!

Nu, pustimo to in pogledjmo, kakovo mero je določil princ Hohenlohe avstrijskim Italijanom! Iz gorjue statistike je razvidno, da je pri Italijanih določenih le **40.394** glav prebivalstva za volitev enega poslanca, za **Nemce nekaj več** in potem dalje doli to Malorusov, pri katerih je določenih **105.671** prebivalcev.

Zabeleženi in debelo podčrtani naj bodo torej ti-le momenti: da je pri Italijanih določenih **najmanje število** volilcev za enega poslanca, da so Italijani, celo na boljsem nego Nemci, da so torej Italijani po predlogih princa Hohenlohe **najbolj favoriziran narod v Avstriji!!** Posebno pa še pri nas v Trstu. Tu bi prišel po en poslanec že na 23.364 Italijanov!!! En tržaški Italijan bi imel torej še enkrat toliko volilne pravice nego 1 Slovenec in 1 Hrvat.

Kakor rečeno: ni nam namen, da bi se spuščali v pretresanje in ocenjevanje teh predlogov plede na vprašanje volilne reforme same. Opozorjamo marveč čitatelje, da so italijanski listi tudi po predlogih princa Hohenlohe zagnali hrup in lamentacije, da se jim — grozna krivica godi, da se jih zapostavlja, da se po mačehevski postopa žnjimi. Imejočim pred očmi dejstvo, da so po predlogih princa Hohenlohe Italijani najbolj favoriziran narod v Avstriji, da so celo pred Nemci, nam je v resnici zavrela kri, ko smo čitali tiste italijanske lamentacije. Umejemo, da nobena stranka ne priznava rada, da je favorizirana in umejemo da rada skriva to, kar uživa, ker bi hotela še več doseči. To je stvar strankarske taktike. Vendar tudi to mora imeti svoje meje. Vse, kar je prav.

Krik Italijanov proti predlogom princa Hohenlohe je zelo poučen in zelo značilen za narav in kvaliteto italijanskih politikov. Daja nam pouk, da Italijanov jednostavno ni možno nasititi, da jim mera političnih — privilegijev ni

nikdar dovolj, velika, kajti političnih pravic jim itak nikdo ne odreka ali krati. Ni jim dovolj, da se jim daja več, nego je prav, da jim ponujajo še enkrat toliko, nego drugim. ampak oni hočejo imeti še več, vedno več. A če se jim noče dati prav vsega na očitno škodo drugih, pa kriče, da se jim — krivica godi! Naj izdela prihodnjo volilno reformo kdor hoče, bodi mu povedano, naj se le odreče misli, da bi zadovoljil Italijane. Tega ne doživi, razun če bi se 1. §. volilne reforme glasil, tako-le: v pokrajinah, kjer žive Italijani, imajo **edino**le Italijani volilno pravico druge narodnosti pa imajo le pomnoževati število [prebivalcev, na podlagi katerega se ima določiti število mandatov za — Ilijane!

Ako bi se § 1. tako glasil, potem bi utegnili naši Italijani biti zadovoljni, drugače pa ne. In kakoršnji so ob vprašanju volilne reforme, taki so povsodi. Smisel njihovega — liberalizma zahteva: nam vse, drugim nič ali skoro nič. V njih ne govori nikdar poleg ljubezni do sebe in svojega tudi čut pravičnosti in koncilijance do drugih. Oni imajo dve roki, ki jemljeta, ali roke, ki bi tudi dajala, te nimajo. Ker so popolnoma izgubili ves smisel za pravico in pravičnost, občutijo vsako mrvo pravice, ki je je deležen sosed, kakor krivico za-se! Kako naj, za božjo voljo, s takimi ljudmi pridemo do kakega narodno-političnega modus vivendi — z ljudmi, ki vidijo svoje življenje zavarovano še le tedaj ko drugi — umirajo?!

Ob tej priliki še par besed na adresi tistih rojakov, ki nas nočejo umeti, zakaj smo mi proti temu, da bi se mi Slovenci udeleževali veteranskih in sploh slavnosti s poznano tendencijo.

Poleg Nemcev Schönerejeve in Wolfove struje so Italijani znani, da jim srce ne hrepeni po Dunaju, da vidijo v dunajskem parlamentu le nekak zastop, v katerega pošiljajo svojo delegacijo le začasno in le z namenom, da delajo gori — kupčijo. Njihovo srce pa je bilo vedno in je izven mej te države. Zabeleživši to, nismo hoteli napisati kake obtožbe ali očitanja. Zapisali smo le to konstatacijo, ker se nam v nje luči tem bolj kričeče kaže dejstvo, da so bili Italijani vsikdar in vzlic vsemu favoriti vsake avstrijske vlade in da so v predlogih princa Hohenlohe postali celo najbolj favoriziran narod v državi. Na drugi strani smo mi Slovenci vedno prisegali svojo zvestobo, smo hodili kričat pred namestništvo, da smo se hrupavih grl vračali domov, smo se udeleževali z navdušenjem veteranskih in sličnih slavnosti, iz kratka: smo v rekah precejali svojo lojalnost in zvestobo. In to je trajalo dolgo — predolgo. In kaj smo imeli od tega, kaj imamo danes? Zapostavljeni smo, zapu-

šeni, zanemarjeni! Za vse neizmerne dokaze ljubezni in udanosti smo dobivali vedno le — palico. Ali ta palica nam je prinesla slednjic vendar nekaj dobrega: s p a m e t o v a l a nas je in ozdravila od hude z m o t e. Danes nas vodi spoznanje, da so Italijani toliko dobili ravno zato, ker niso bili taki kakoršnji smo mi! Danes smo na jasnem, da si z udeležbo na veteranskih in sličnih slavnostih ne pridobimo političnih pravic in svobode. Če hočemo postati kedaj uvaževan narod, smemo hoditi le na slavnosti kjer se govori po slovenski — z jezikom in srcem.

KRIZA V AVSTRIJI.

Povod padu ministerstva Hohenlohe je bil konflikt z Ogrsko. Nemški poslanec Heiling je rekel na nekem shodu, da Ogrska vedno striže Avstrijo kakor kako ovco: Da pa more to, tiči vzrok — je rekel rečeni poslanec — v tem, da nimamo močne ljudske vlade, oziroma ministerstva, ki bi predstavljalo večino zbornice. Dalje je rekel rečeni poslanec, da ministerstvo uradnikov, kakor je imamo že več let, mora v vsem storiti to, kar hoče Ogrska in vse parlamentarno delovanje sestoji v § 14. in v ponavljajočem se odlaganju parlamenta.

Res je in soglašamo s tem, da bi parlamentarično ministerstvo, ki bi imelo za seboj zanesljivo večino zbornice, moglo vse drugače in izdatneje braniti interese te polovice v borbi z Ogrsko. Ali vprašati se moramo: kdo je kriv na tem, da ga nimamo že toliko časa in da nimamo močnega parlamentaričnega ministerstva. Kdo drugi, nego — Nemci?! Oni bi hoteli imeti parlamentarično ministerstvo, kakor si je mislilo oni, ministerstvo, ki naj bi bilo nemško, v katerem naj bi bil k večemu kak Čeh in Poljak. Tako ministerstvo pa ne more biti in ne bo nikoli parlamentarično, še manje pa — ljudsko. Kako neki, ko vendar večina ljudstva v tej državi ni nemška!! Dokler ne stopijo Nemci doli se piedistala svoje namišljene superijoritete, dokler se ne odrečejo misli, da imajo biti oni varuhi in gospodarji vsem narodnostim, dokler se ne bodo zadovoljevali s tisto mero politične moči in veljave v državi, ki jim gre po pravici: dotlej ne bomo imeli zdravega parlamentarnega življenja, ker ne bomo imeli večine v parlamentu, ki bi sloanela na političnih principih, in vsled tega ne bomo tudi imeli močnih vlad, ampak le družbe birokratov z ministerskimi fraki na plečih, s paragrafom 14 v roki in z — vpogne-nimi hrbtišci...!

Na Nemcih je torej, da ustvarijo možnost uspešnega boja za interese te državne polovice. Nemeč naj se ne čuti človeka in pol, ampak le človeka, kakor je vsakdo drugi in potem pride skoro do ozdravljenja našega političnega in parlamentarnega življenja. Dokler pa bodo se svojo nacionalno nestrpnost

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoce. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. Š.

— Pojva torej, sinko! je zaklical Živan potegnivši Stanka za roko — pojava v mestno hišo, pojava v župnijo, pojava na Kapitelj, kjer si živel doslej, povsodi ti povedo, da je Živan Benkovič imel jedinca, ki so mu ugrabile zločinske roke, a ta zločinec, ta človek brez srca in duše, da ni nikdo drugi, nego Grga Prišlin... Pojava sinko!
— Nikari, Živan, ako poznaš Boga! je zakričala Jela ter držala za levo ramo svojega jedinca. Niti za trenotek ga ne izpustim izpod strehe... Mari hočeš, da ga nam ugrabijo v drugič?
— Prisezam ti, da ga dovedem nazaj živega in zdravega... Umiri se, žena moja! rekši to je prijel Živan mladeniča krepko za roko in je brez obzira odhitel žnjim na ulico naravnost proti mestni posvetovalnici.
Bil je petek, ko je mestni sodnik se

svojimi svetovalci navadno obdrževal svojo sodbo. Ravno so se hoteli raziti, ker so bili gotovi se svojim opravičilo, kar sta Živan in Stanko stopila v dvorano. Prišel je v delavski obleki, tako, kakor je prišel iz delavnice. Vsi so se čudili temu, ali še bolj so se čudili, ko so ga videli vsega spremenjenega in vodečega za roko posinjenca Prišlinovega.
— Bratje Gričani! je spregovoril Živan tresočim se glasom. Vzemite na um Boga in svojo vest, pa povejte iskreno in po duši, da-li sem jaz imel sina jedinca, ki so mi ga ugrabili v neki noči.
— Resnica je! so pritrdili vsi navzoči pod glasom.
— Povejte bratje! je nadaljeval Živan mej tem, ko so ga mestni očetje začujeno opazovali — da-li je kedaj poprej živel na kapitelju, kasneje na Griču kak sin brata Grga Prišlina, ki sem ga jaz vrgel v dolgove, napravil pijanca, ki je ob mojem sodelovanju poginil v krčmi vsled pretepa, ki mu je radi tega žena umrla od žalosti, čegar dete sem jaz vzel k sebi, prisvojil si vse njegovo imetje in ga hotel prodati kmetu za deset mark?... Povejte, bratje, je-li to resnica?

— Nikdar! čuti je bilo zopet jednoglasni odgovor. Čemu nas vprašuješ to, Živan? je spregovoril sedaj sodnik grške občine. Saj vemo vsi, da si, kar se tiče poštenja, suho zlato. A kdo te obdolzuje tolikih zločinstev, Živan?
— Kdo... Vprašujete? je jecljal Živan jokaje... Moja kri, moj lastni sin — moj Benko, ki ga gledate tu!...
Vsi so ostali kakor okameneli stebri pred raztegnimim zastorom tajne, ki jim je bila dobro znana od poprej.
— Da, to je moj sin Benko — je nadaljeval Živan — ki mi ga je v tisti usodni noči ugrabil Grga Prišlin... ali dete moje ne veruje, da je našlo očeta svojega.
Priatelj in znanec Živanovi: lekarničar Gialimello, mesar Vašaš, Tomo Stabel in mnogi drugi, ki so bili med svetovalci, so naskočili sedaj Živana z vprašanji, a ta jim je na kratko povedal, kaj se je po ugrabljenju zgodilo z njegovim sinom in kako mrzjajo je župan Grga vzgojil v srcu Stankovem proti lastnemu očetu.
Vsi so se zgražali, ko so poslušali pripovedovanje Živanovo.

Tomo Stabel je pristopil k Stanku in mu položil roko na rame:
— Spominjam se te, sinko — je govoril starec — od tedaj, ko si kakor dete zahajal k meni z materjo po čreveljčke. Tedaj že si bil živa slika in podoba svojega očeta, sedaj pa povsem gotovo. Zahvali Boga, da se te je vsmilil in te rešil iz rok človeka, ki ga nobena usta ne blagoslavljajo, da je na stare dni utešil očeta tvojeja in mater, ki sta toliko let pogibala v žalosti za teboj...
— Misericordia di Dio!... je zavpil strastni Gialimello... pa ta razbojnik, to pse še živi na tem svetu?...
— Ubijmo ga!... Razrušimo do temelja tisto proketo gnezdo, kjer skriva svojo glavo!... je kričal Vašaš, grozeči s stisneno pestjo.
— Pozabljaš, Vašaš! se je vmešal sodnik, da je mir med nami in Kapiteljem. Prepustimo usodi tega zločinca... ona ga najbolje kaznuje. To veste vsi, da leži doma v največjih mukah in se ne more niti ganiti s postelje...
Med tem razgovorom je stal Stanko po-vešene glave sredi dvorane. Videti je bilo, da

s'jo in nasilnostjo onemogočali zastopnikom narodov, da bi svoje politično in parlamentarno postopanje določali po političnih kriterijih in jih silili, da se postavljajo le na narodno stališče, dotlej tudi Nemci ne dobe zavaznikov drugih narodnosti. Sami pa ne morejo dati parlamentarnega ministerstva, ker ne morejo ustvariti večine, a to iz zelo jednostavnega in naravnega razloga, ker so — manjšina v državi.

* * *

Iz dunajskih vesti, došlih do sinoči o stanju krize, oziroma o prizadevanju za rešitev krize, posnemljemo tri glavne točke: da krona želi, da se kriza reši čim prej, da se ustvari parlamentarno ministertvo, da je skeicijskemu načelniku baronu Becku poverjena naloga, da se v ta namen pogaja izlasti z voditelji Nemcev, Čehov in Poljakov, a prva naloga temu ministertvu da bo, da uredi razmerje do Ogrske in da izvede volilno reformo. Baron Beck je že začel s tozadevnimi pogajanjem. Kakor se vse zdi, so Nemci pripravljeni stopiti v tako kombinacijo, glede Čehov pa gre glas, da jo odklanjajo. O Poljkih se še nič ne ve, ali vodilni faktorji na Dunaju se nadejajo, da Poljaki ne pojdejo v solidarnosti s Čehi tako daleč, da ne bi hoteli vstopiti v ministertvo Beck. V slučaju, da Čehi definitivno odklonijo, da bi ministertski mesti, namenjeni njim, ostali izpraznjeni. V slučaju pa, da se Čehi vendarle odločijo za vstop v ministertvo Beck, dobe bržkone ministertvo za trgovino in pa ministra rojaka. Iz sinočnih vesti pa posnemljemo tudi karakteristično dejstvo, da Nemci že intrigirajo pri Becku proti vsaki zahtevi Čehov in so baje že izjavili, da nastopijo najostreje proti Becku, ako bi hotel ustreči kaki češki zahtevi. To potrjuje le, kar smo rekli gori: edino Nemci so krivi, da ne moremo priti do krepkega parlamentarnega ministertva in do ozdravljenja parlamenta. Kajti ministertvo, v katerem ne bi bil zastopan tako važen narod, kakor so Čehi, in v katerem — to se umeje — tudi Jugoslavi ne bodo zastopani, ne bo v naši Avstriji nikdar imelo svojstva pravega ljudskega ministertva in tudi ne bo imelo nikdar res zanesljive večine za seboj.

Nemci so torej, ki tudi sedaj iz golega narodnega egoizma in fanatizma delajo težave. Kajti tega se vendar ne more zahtevati od Čehov, da bi vstopili v ministertvo s programom, da se ne sme zadovoljiti nobeni narodni in kulturni zahtevi Čehov!! Takega oškodovanja svojih interesov in ob enem ponižanja Čehi ne smejo zagrešiti: Opozorjeno bodi še na neko okolnost, ki kaže drastično, kako se je v nemškem taboru vse narodno fanatiziralo. Sinočne vesti pravijo da je nemški klerikalec dr. Kathrein tisti, ki je zagrozil Becku z najhujšim odporom, ako bi odnehal pred zahtevami Čehov! Če se tako godi v taboru nemških klerikalcev, ki so imeli nekdanj v svojem programu "narodno enakopravnost in federalistično uredbo Avstrije, ki so bili nekdanj vodilni činitelj, voditelj v Hohenwartovem klubu in so ob podpori Slovanov zavzemali mogočno pozicijo, potem se res ne smemo več čuditi divjanju Schönererjev in Wolfov. Zabeležili smo, da se vidi v novi, kje je krivda na tej avstrijski mizeriji. Nemci so, ki za-

je začel verovati v resničnost Živanovih besed, ali še mu ni bilo dovolj... Želo mržnje, vsajene proti lastnemu očetu, je bilo sicer potegneno iz korena, ali še ne povsem izruvano. Povzdignil je glavo, pogledal Živana in vse navzoče.

— Verujem vaši besedi! je spregovoril tiho in tresočim se glasom. Ali še nekaj hočem... On sam, župan Grga Prišlin mi mora priznati, kaj je storil z menoj.

— Kam si se namenil? je zakričal Živan, zagrabiš sina za roko.

— V njegovo hišo... Ali, ne boj se, Živan! Tudi ti pojdi z menoj!

Rekši to, se je obrnil in izšel iz dvorane ter krenil z Živanom proti kapitelski strani.

Svetovalci in zapriseženci občine griške so se tudi razšli ter so razglasili po vsem mestu veliko vest, da je Živan Benkovič na čuden način našel svojega izgubljenega sina.

Svet je poslušal, prekrizaval se v začudenju ter slavil previdnost božjo in tajna njena pota.

* * *

(Pride še.)

strupljajo in ki pošiljajo vso Avstrijo k vragu, ako ni taka, kakoršnja jo oni hočejo imeti. Slovani pa naj hodijo na — veteranske slavnosti.

Iz Hrvatske.

Hrvatski poslanci izvoljeni v ogrsko delegacijo.

V sredo so bili v ogrsko delegacijo izvoljeni nastopni hrvatski poslanci v ogrskem državnem zboru: Erazem Barčić, škof Drohobeczky, dr. Krasojevič, Grga Tuškan in namestnik dr. Grabovac.

Zasluga Košutova.

Hrvatski delegati so bili tudi pri grofu Apponyi-ju, ki ga je dr. Medaković pozdravil v hrvatskem jeziku, kar je škof Drohobeczky prevel na madjarski jezik. Grof Apponyi se je pristrčno zahvalil in rekel, da vspeh hrvatske stvari je izključno zasluga Košutova.

Hrvatski sabor.

Kakor poročajo iz Budimpešte, bo hrvatski sabor sklican takoj po zasedanju delegacij, morda celo za časa zasedanja delegacij.

„Magyarország“ s hrvatskim tekstom.

„Magyarország“, uradni list ogrske vlade, je priobčil izjavo in govor škofa Drohobeczkega, in sicer hrvatski del v hrvatskem tekstu.

Dogodki na Ogrskem.

Seja Ogrske zbornice dne 30. t. m.

Med došlimi vlogami se nahajajo med drugim peticije več županij in mest, v katerih se zahteva, da se stavi ministertvo Fejervary pod obtožbo. Med čitanjem je v zbornici nastalo trajno in živahno odobravanje in ploskanje.

Posl. Ludovik Olay (neodvisna stranka) je predlagal, naj se peticijskemu odseku ukaže, da čim prej reši peticije glede obtožbe ministertva Fejervary ter sporoči o tem tekem 14 dni. — Posl. Stefan Rakovzky (ljudska stranka) je podiral ta predlog, ki je bil tudi vsprejet. — Poročevalec Hortsy je predložil poročilo finančnega odseka o indemitetni predlogi. — Posl. Koloman Szell (ustavna stranka) naj bi se o tem predlogu razpravljalo že v petek z ozirom na to, da je želiti, da se dežela čim prej osvobodi ex lex-stanja. (Pohvala.) Predlog je bil vsprejet. Posl. Skieska (Slovak) je zahteval zadoščenja radi kršenja njegove indemitetne pravice. Predsednik Justh je izjavil, da se stvar izreči indemitetnemu odseku. Posl. Jehicska (Slovak), Pap (Romun) in Juriga (Slovak) so tudi izjavili, da se je povodom njihove izvolitve kršila imuniteta. Poslednji je izjavil, da so ga orožniki pozvali, naj zapusti mesto volitve. Prosil je zbornico, naj ne gleda na to, da je Slovak. (Klici na levici: Izdajalec domovine!) Juriga je protestiral proti tem mejklicem, češ, da on ni izdajalec domovine, ampak ogrski poslanec. Predsednik Justh je posvaril poslance, naj opuste take mejklice, kajti največa razžalitev je, ako se koga imenuje izdajalec domovine. Posl. Rakovzky je izjavil v osebni stvari: Med nami in gospodi poslanci ni obstajalo sorodno razmerje. Mi najodločneje in z ogorčenjem klanjamo ž njimi vsako skupnost. Ako beže gospodje pod zaščito suverenitete ogrskega parlamenta, tedaj morajo imeti toliko dostojnosti, da ne agitirajo proti madjarskem jeziku in ne lujskajo proti ogrskemu narodu, ki jih brani že tisoč let in ki je nasproti njim pokazal le preveč potrpežljivosti. (Dolgotrajna pohvala.) Zbornica je potem izvolila adresni odsek in člene delegacije. Ministertski predsednik je potem predlagal izvolitev kvotne deputacije. Zbornica je sklenila, da bo o tem razpravljala v prihodnji seji. Na to je posl. Vaido (Romun) utemeljeval svojo interpelacijo o zlorabah, izvršivših se na volitvah, češ, nemadjarski volilci so v zmoti ako menijo, da je napočila nova doba. (Živanen prigovor na levici.) Volilci so bili terorizirani od ministertva za notranje stvari.

Predsednik je poklical govornika na red. Vaido je izjavil, da so orožniki in upravne oblasti uporabljale nasilna sredstva, da bi ostrašili volilce in da bi tako narodnostni kandidatje propadli. Ni se torej čuditi, ako nima ljudstvo zaupanja do orožnikov, ki se komandira v madjarskem jeziku. (Dolgotrajni viharen prizor.) Vaido se je pritožil, da so orožniki brez potrebe rabili orožje, vsled česar se je prelivala nedolžna kri. (Neprestani viharni prigovori in mejklici na levici. Živahna pohvala pri narodnostnih poslancih.)

Interpelacija je bila izročena ministru za notranje stvari.

Poljsko „Kolo“ proti Nemčiji.

Poljsko „Kolo“ se je posvetovalo minolo sredo o tistih vprašanjih, ki jih imajo poljski delegatje sprožiti v prihodnjem zasedanju delegacij. Posl. dr. Malachowski je opozarjal na neke članke v listih „Deutsche Revue“ in „Gegenwart“, iz katerih izbaja, da se vodilni politični krogi v Prusiji jako živo zanimajo za notranje politične razmere v Avstriji in v Rusiji. V teh člankih se zatirja na neiskren način, da Nemčija ne želi razpada Avstrije, ob enem pa se Lvov označa kakor središče poljskih intrig proti Nemčiji. Govornik je protestiral proti temu in je obračal pozornost kluba na poluračen članek v „Gegenwart“, ki pozivlja Rusijo, naj ne prizna Poljakom nikakih političnih pravic. Govornik je omenjal tudi predstoječega obiska cesarja Viljelma na Dunaju ter je ponovno zatrdil, da se Nemčija brezdomno vtika v notranje stvari Avstrije in da vpliva sosebno na poljske stvari v Avstriji in Rusiji. Pozival je torej poljske člene delegacij, naj temu vprašanju posvečajo vso pozornost in naj pazijo, da se ne bo nobena tuja vlast mešala v naše stvari in da se bodo te stvari reševale brez ptujega vplivanja in vartuštva.

Drobne politične vesti.

Spomenik romunskemu kralju Karolu I. Romunska zbornica je soglasno vsprejela zakonski načrt, da se iz državne blagajne potrosi 1 milijon levov za spomenik kralju Karolu I. in v spomin vojne za neodvisnost.

Francoski proračun za leto 1907. V sredo so francoski ministri imeli dve posvetovanji. Ministertvo se nahaja v veliki zadregi radi proračuna za leto 1907, ki pokazuje baje 213 milijonov frankov deficita.

Padanje borznih vrednosti. Ker se je v sredo raznesel po Dunaju glas, da se cesar Fran Josip odpove prestolu, so na borzi vsi papirji znatno padli. Avstrijske kreditne delnice so padle za 5 kron, ogrske kreditne za 3 krone, državne železnice za 3 krone itd.

Spor med Rusijo in Japonsko. Iz Tokija javljajo preko Londona: Govori se, da je med Rusijo in Japonsko navstal spor, ker Rusija ni hotela priznati japonsko-korejske pogodbe. Spor je navstal glede podelitve „exequatura“ ruskemu generalnemu konzulu v Seulu. Rusija zahteva, da akreditira njenega konzula korejski cesar, dočim se Japonsko temu protivi, češ, da so po korejsko-japonski pogodbi korejski diplomatski posli prešli na Japonsko.

Domače vesti.

Desetletnica županovanja Ivana Hribarja. Dne 9. junija bo deset let, odkar županuje Ljubljani g. Ivan Hribar. O tej priliki prirede g. županu Hribarju bakljado, po bakljadi pa komers.

Odmevi z veteranske slavnosti. Na banketu je govoril tudi FZM baron Teuffenbach, ki živi v pokoju v Gorici. Od neke strani se nas je bilo opozorilo na ta govor. Tukajšnji listi, ki so obširno poročali o tej slavnosti, so tako nekam površno poročali ravno o tem govoru, kakor če hoče kdo čim hitreje smukniti okolo kakega neprijetnega oglja. Jeden teh listov je menil n. pr., da tega, kar je govoril Teuffenbach, ni lahko povedati. Ravno to je pa vzbudilo našo pozornost, da smo se začeli interesirati za stvar. In res smo od neke osebe, ki je bila na banketu, doznali glavno misel, ki jo je izvajal govornik. Naglašal je namreč, da se je toliko za časa svoje dolge aktivne službe, kakor tudi pozneje, zasledovaje dogodke, uveril, da so tu doli Slovenci edini element, na kateri se more država zanašati. In na podlagi tega uverjenja je govoril o kratkovidnih in nespretnih vladah...

Sedaj nam je bilo jasno, zakaj so oni gori omenjeni listi tako malobesedno smuknili okolo tega oglja! Nikdo ne čuje rad, da je kratkoviden in — nevaležen. Nas je zastopavljanje našega jezika na veteranski slavnosti puščalo precej hladne, ker smo si mogli pomagati na jako jednostaven način: držali smo se kolikor le možno daleč. Ali dejstvo ostaja vendar, da je tu grda nevaležnost od strani njih, katerim služijo veteranske slavnosti.

Da pa se ne poreče, da kaj pretirujemo, ali da pišemo tendenciozno, naj navedemo tu še neko dejstvo, ki govori več nego vse naše besede. Določeni slovenski govornik se je v zadnji hip odpovedal tej časti, ker so Slovenci in njih jezik povsodi potiskali na zadnje mesto. Altro che „velika slovenska manifestacija“! Slovenska je bila le v toliko, v kolikor je res, da so bili udeleženci vsaj po 90 odstotkih Slovenci. Sicer pa je bila po svojem značaju taka, da nam izjava FZM barona Teuffenbacha o zaslugah Slovencev zveni kakor krvava ironija.

Oni Slovenci neveterani, ki jih je s tako vleklo na to slavnost, imajo sedaj grenko lekciijo, ki naj bi si jo dobro zapomnili za bodočnost!

Predsednikom „Družbe sv. Mohorja“ je na mesto pokojnega prošta Lambertusa Emspielerja, izvoljen preč. g. Janez Vidovic, knez, škof, kancelar v Celovcu.

Imenovanje v poštni stroki. Višima poštima oficijaloma sta imenovana poština oficijala: Josip Kos v Ljubljani in Martin Navratil v Trstu. Poštnimi oficijali so imenovani poštni asistenti Kazimir Bertram v Gorici, Curo Hreglich in Viljem Holluscha v Trstu, Ernest Stanger v Opatiji, Ivan Schmutz, Herman Bernardis, Henrik Rossi, Ivan Bottinelli in Fran Globočnik v Trstu.

Razpisane učiteljske službe. Razpisana so mesta učitelja-voditelja III. plačilne vrste na mešanih enorazrednicah na Tatrach, v Slivji, Brezovici in Pasjaku.

Na Nanos! Kakor že objavljeno priredi tržaška podružnica „Slov. plan. društva“ o Binkoštilih izlet na Nanos (1300 m). Tega izleta se udeleži tudi soška podružnica (odsek Gorica) in ajdovsko-vipavska podružnica.

Vse tri podružnice odpotujejo v nedeljo popoldne. Goričani prenoče v St. Vidu pri Vipavi, čeni ajdovsko-vipavske podružnice deloma v St. Vidu in pod Turo, Tržačani pa na Razdrtem. Odhod na vrh v ponedeljek bo že v ranem jutru, tako, da dospo vsi že okoli 7. ure na skupen sestanek na vrh Nanosa. Potem povrat na Vipavo. Ajdovščino itd.

Teško je najti lepše in ugodnejše prilike za polet na Nanos, kakor ravno o Binkoštilih. Tu ni treba ne vodnikov in tudi ne nosačev, ker je za okrepčilo na vrhu na ta dan dobro preskrbljeno.

Odbor tržaške podružnice „S. P. D.“ opozarja, da je zadnji rok prijave do danes zvečer. Na Binkoštno nedeljo in ponedeljek je namreč veliko izletnikov na Razdrtem in je težko najti prenočišča, ako se istega ne preskrbi poprej. Prenočišče se preskrbi le pravočasno prijavljenim členom.

Promet posebnih vlakov o priliki svečanosti v Škocijanski jami. O priliki svečanosti v Škocijanski jami dne 3. rožnika 1906. vozili bodo na državnih železnicah naslednji posebni vlaki: a) Na progi Divača-Pula. Posebni osebni vlak št. 318: Odhod iz Pule 8:05 rano, prihod v Divačo 11:45 predpoludnem. — Posebni osebni vlak št. 319: Odhod iz Divače 6:50 zvečer, prihod v Pulo 10:20 zvečer. Vlaki se ustavijo na vseh vmesnih postajah; pri teh vlakih se znižuje vozina za 50 odstotkov — toda le za postaje Pula, Vodujan, Kanfanar, Šempeter v šumi, Pazin in Cerovlje do Divače. Vozni listi za vožnjo tja veljajo pri povratku samo za posebni osebni vlak št. 319. — Na progi Trst-sv. Andrej-Herpelje-Kozina-Divača. Posebni osebni vlak št. 224/324. Odhod iz Trsta-sv. Andrej 9:18 predpoludnem, prihod v Divačo 11:10 predpoludnem. — Za ta vlak se izdajajo v Trstu-sv. Andrej povratni vozni listi po znižani ceni, kakor pri vožnjah ob nedeljah in praznikih, do Rodika in Divače. Ti vozni listi veljajo pri povratku samo za osebni vlak št. 321/221 z odhodom ob 7:50 zvečer iz Divače in prihodom v Trst-sv. Andrej ob 9:28 zvečer.

C. kr. ravateljstvo državnih železnic.

Zahvala. Kakor vsako leto, mi je tudi letos občni zbor „Delalskega podpornega društva“ dovolil mesečno milostno podporo. Za ta čin usmiljenja se najiskreneje zahvaljujem tovarišem-delavcem. Bog poplati vsakemu stotero! Ob enem izrekam tudi iskreno zahvalo g. Ernestu Novaku za dar povodom velikonočnih praznikov.

Ivan Zadnik.

Velikega morskoga psa je vjel v terek v kvarnerskem zalivu finančni parnik „Quarnero“. Morski pes (samica) je dolg 6 metrov. Vjeli so ga po dolgotrajnem lovu ter odpeljali v Pulo.

Izlet v postojnsko jamo. Družba južne železnice nam javlja, da priredi na Binkoštni ponedeljek, dne 4. junija posebne vlake iz Trsta, z Reke in iz Kormina v Postojno in nazaj. Iz Trsta odide posebni vlak ob 8. uri 40 minut jutraj in pride v Postojno ob 12. uri 22 minut. Iz Postojne odide vlak proti Trstu ob 8. uri 5 minut zvečer in dospe v Trst ob 11. uri po noči. Cena iz Trsta v Postojno (tje in nazaj) je določena: za I. razred K 12.—, za II. K 9.50, za III. K 6.90. V teh cenah je všteta tudi vstopnina v slavno jamo, ki bo krasno električno razsvetljena.

Zenska zvestoba. Pred deželnim sodiščem. Pred poldrugim letom sta se poročila 26-letni Anton Kovač, stanujoči tedaj in sedaj zopet v Rojanu, in tedaj komaj 16-letna Angelija rojena Krizman. Edina napaka v tem zakonu je bila ta, da je bila ona, Angela, še premlada za tak korak. In ta njena napaka je tudi kmalu povzročila gorje. Komaj 8 mesecev po poroki, je Angela Kovač zapustila moža in komaj 5 mesečno hčerko. To je bilo v mesecu juliju lanskega leta. Pobežnila je bila v Italijo z nekim delavcem, imenom Angelo Cielo. Ime je res krasno: Angelj Nebesa, in ona je morda mislila, da bo v njem res našla angelja in nebesa, a zmotila se je: našla je vruga in pekla. Iz Trsta sta bila šla v Padovo, a za denar za vožnjo je bila poskrbela ona — in sicer za oba — zastavivši zlato ovratno verižico. Iz Padove sta bila šla pa v Vicenzo, kjer sta se bila nastanila pri sestri Angelja Cielo. Da sta se prehranila, je morala ona v Vicenzi zastaviti vse svoje dragocenosti. Slednjič se je skesana vrnila v Trst, a Cielo je bil pozneje aretovan in včeraj se je pred deželnim sodiščem vršila proti njemu razprava radi zločina javnega nasilstva, izvršenega z ugrabljenjem žene.

Na razpravi je on trdil, da ga je Angela Kovač sama prosila, naj jo odvede proč, ker da je „do blaznosti“ zaljubljena vanj. Trdil je tudi, da mu je ona sama dovolila, da je nesel zastavit njene dragocenosti. Ona je pa vse to zanikala. Povedala je, da se je bila oni dan, ko je bila s tožencem pobegnila, sprla z očetom. Cielo da jej je svetoval, da je najbolje zanjo, če se ne prikaže več pred očeta. Strašil jo je, da jej zna oče storiti kaj jako zlega, ter jo pregovoril, da je šla z njim v Škedenj, kjer sta ostala čez noč pri neki njima poznani družini. Drugi dan sta pa odpotovala iz Trsta. Ker nista imela dovolj denarja za vožnjo, jej je on snel z vratu zlato verižico ter jo šel zastaviti. Iz Vicenze da se je ona hotela vrniti v Trst, a on jej ni tega dovolil drugače, nego pod pogojem, da bi tu v Trstu ubila svojega moža, pobrala ves denar, ki bi ga našla, in se potem vrnila k njemu. Na zaključku je še izjavila, da ona ljubi svojega moža, od katerega je pa ločena.

Kakor pričča je bil zaslišan tudi Anton Kovač, ki je potrdil obtožbo in izjavil, da ne živi se ženo, ker jej ne more zaupati. Njiju hčerka da je umrla potem, ko se je bila mati povrnila nazaj.

Angelo Cielo je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe, poostrene z enim postom na mesec, in na izgon iz avstrijske države po prestani kazni.

Na mater je streljal. Pred mariborskimi porotniki je bil dne 28. t. m. obsojen na pet let težke ječe Josip Gröbner z Brega pri Ptujju, ker je dne 21. marca t. l. streljal na lastno mater, s katero je že dlje časa živel v prepiru, ker mu ista ni hotela dajati denarja za njegovo potepuško življenje. Gröbner je mater trikrat ranil, a ne nevarno.

Umor radi ptičjega gnezda. Blizo Brume v Furlaniji je 13-letni kmetški deček imenom Sanson našel ptičje gnezdo. Neki 12-letni Lorenzoni pa je trdil, da je gnezdo njegova last, češ, da ga je prej našel. Na to se je vnel prepir in Lorenzoni je svojega tovariša sunil z nožem v trebuh. Nesrečnež je umrl v goriški bolnišnici.

Prijavljene tatvine. — Ivanka Hlebec, stanujoča v ulici del Solitario št. 11, je prijavila včeraj na policiji, da so jej predvčerajšnjim, ko je bila ona ves dan odsotna, neznanı tatovi ukradli se stanovanja srebarno uro in zlato verižico, v skupni vrednosti 91 kron.

— Marija Udovičič, stanujoča pri sv. Mariji Magdalenı zgornji št. 61, je prijavila včeraj predpoludne na policijskem komisarijatu pri sv. Jakobu, da so jej neznanı tatovi ukradli se stanovanja 3 zlate prstane in srebarno uro, v skupni vrednosti 48 kron.

— Mizar Ivan Fasel, ki prenočuje na ljudskem prenočišču v ulici Pondares, je pri-

javal na policiji, da mu je neznan tat na istem prenočišču ukrad par čevljev, vrednih 12 kron.

Koledar in vreme. Danes: Juvencij; Djeva; Radovan. — Jutri: Erazem, škof; Velimir; Ljuba. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 27° Celsius. — Vreme včeraj: vroče, tu pa tam oblačno.

Društvene vesti in zabave.
Tamburaški odsek pevskega društva „Kolo“ ima to nedeljo od 10. do 12. ure predpoludne svojo prvo vajo. Vse gospode izven društva „Kolo“, ki so se vpisali, se opozarja, da ne zamude te vaje. Izjemoma se še ta dan vsprejemajo nove moči (gospodje in gospice).

Slovansko pevsko društvo v Trstu

naznanja slav. občinstvu, da priredi svoj pomladanski izlet na binkoštno nedeljo, dne 3. junija v Komen

Zbirališče na kolodvoru južne železnice ob 6. uri jutraj. Iz Trsta do Nabrežine z vlakom, iz Nabrežine do Komna pes. Popoldne se vrši prosta pevska zabava, na katero vabi podpisani prijatelje slovenske pesmi.

ODBOR.

Godbeno društvo na Proseku priredi na prvi binkoštni praznik zabaven koncert brez vstopnine na vrtu restavracije g. Dragotina Starca na Proseku. Na drugi praznik pa bo javen ples v Zgoniku.

Prijatelji glasbe so vabljeni, da se udeležijo toli koncerta kolikor plesa.

Brzobjavne vesti.
Avstrijska ministerska kriza.

DUNAJ 31. Cesar je, kakor poročajo listi, včeraj vsprejel sekcijškega načelnika poljedelskega ministerstva barona Becka ter mu poveril misijo, naj poizveduje, ako bi bilo možno sestaviti parlamentarno ministerstvo. Baron Beck je takoj pričel razprave s posl. Derschatto, dr. Kramai-em in grofom Dzeduzevki-jem ter bo danes nadaljeval pogajanja. Govori se, da je baron Beck izjavil, da bi bile najnujnejše naloge novega kabineta: uravnava razmerja do Ogrske in izvedba volilne reforme.

DUNAJ 31. Sekcijski načelnik Beck je imel danes jutraj razgovore z nekaterimi nemškimi poslanci.

DUNAJ 31. Nemški poslanci nagovarjajo barona Becka, naj na vsak način sestavi parlamentarno ministerstvo, če ni drugače tudi brez Čehov. Tem poslednjim naj rezervira eno resortno listnico in eno mesto brez listnice.

Poroke španskega kralja.

MADRID 31. Kralj Alfonz in princezinja Viktorija sta podpisala danes ženitbeno pogodbo v navzočnosti vitezov zlatega runa, generalnih kapitanov, členov vlade in diplomatičnega zbora ter visokih dvornih dostojanstvenikov. Po podpisu, ki se je izvršil s zlatim peresom, darom novinarjev, sta kralj in princezinja vsprejemala običajne častitke.

Atentat z bombo proti španskemu kralju.

MADRID 31. (Agence Fabra) Ko se je poročni sprevod vračal v kraljevo palačo, je bila proti kraljevi kočiji vržena bomba.

MADRID 31. Kraljeva dvojica se je ob 2. uri in 20 minut popoldne zdrava povrnila v kraljevo palačo.

PARIZ 31. (ob 9. uri zvečer) „Agence Havas“ poroča iz Madrida: Bomba je bila zavita v šopku cvetic. Aretovani sta bili dve osebi: neki inozemec in en Španec. Poslednji je star 18 let in je dijak. Kraljeva kočija je močno poškodovana.

Angleška spodnja zdornica.

LONDON 31. Spodnja zbornica je odgodjena do 7. junija.

Shod francoskih škofov.

PARIZ 31. „Figaro“ poroča: Tekom včerajšnjega shoda škofov je kardinal Richard, potem ko je priobčil neko papežovo pismo, prečital brzobjavko, ki jo je odposlali papežu. V brzobjavki se glasi: Naj se zgodi kar koli, škofje Francije se bodo neomajno borili za interese vsre in za prospeh in veličino domovine, ki jo strastno ljubijo in kateri hočejo služiti. Mons. Gilbert Petit je prečital poročilo, ki prihaja do sklepa, da je potrebno, da se vsprejme društvene zakone ter je predlagal, naj se sedanje cerkveno premoženje ohrani, naj se ga pa prilagodi zahtevam zakona. Na drugi seji so se škofje posvetovali o vprašanju papeževem, ako se imajo ustanoviti

bogočastne združitve. — „Journal“ piše, da je papež pisal škofom, naj ne zavlačujejo svojih posvetovanj. Zatrjuje se, da dobi na shodu ustanovitev bogočastnih združenj večino, vendar prav malo.

PARIZ 31. Vzlic temu, da je škofom naloženo, da se posvetovanja vrše tajno, so vendar listi prejeli različne posameznosti o teku včerajšnjega shoda. Tako poročajo, da ni v papeževem pismu na kardinala Richarda nikakih navodil, naj se zakon o ločitvi vsprejme ali ne. Škofje naj predložena vprašanja pretresujejo izključno z višega stališča duhovnega pastirstva in interesov svoje domovine. Na koncu opozarja list na preganjanja, ki jih bo morala francoska cerkev prestatı. — Nadškof iz Albi je potem baje čital poročilo, kako da so francoski katoliki vsprejeli papeževo okrožnico, naperjeno proti zakonu o ločitvi cerkve od države.

PARIZ 31. Škofijska konferenca je danes predpoludne končala posvetovanje o predlogih glede bogočastnih združenj, kakor jih je podal nadškof iz Besangona. Ni znano, ako se je o tem kaj sklenilo. Merodajni krogi so pa mnenja, da določı shod škofov konečno besedilo, ki spravi v soglasje delovanje bogočastnih združenj s kanoničnim pravom. Govori se neprestano o tem, da bodo škofje za izid svojega glasovanja zvedeli še le, ko objavi izid sv. Stolica, ki sama izvrši skrutinij“.

MADRID 31. Kralj je vsprejel svojo nevesto pri vходу cerkve sv. Hijeronima ter jo odvedel v cerkev. Ženin in nevesta sta se podala na prestolje pod krasnim baldakinom. Po slovesni službi božji je kardinal poročil kraljevi par. Potem je bil podpisan poročni čin. Ko je kraljeva dvojica zapuščala cerkev, so jej bile prirejene navdušene ovacije.

R u s i j a.

PETROGRAD 31. V moskvi se je raznesel glas, da je generalni guverner, admiral Dubasov zblaznel.

VARŠAVA 31. Prvi inženir mestne kanalizacije, Grotewsky, je bil na ulici trikrat obstreljen in s tremi krogami težko ranjen. Vzroka napadu je iskati v neki štrajkovski stvari.

Trgovina.
Borzna poročila dne 31. maja.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K —, do —, London kratak termin K 240.35—240.55, Francija K 95.35—95.50, Italija K 94.17—95.65, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.40, nemški bankovci K —, avstrijska e notna renta K 99.45—99.75, ogrska krona renta K 95.5—95.85, italijanska renta K —, kreditarne akcije K 659.—, 671.—, državne železnice K 670.25—672.25 — Lombardi K 139.25—141.25, Lloydove akcije K 754.—, 758.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenredit 1880 K 302.—, 310.—, Bodenredit 1889 K 302.—, 310.—, Turške K 150.50 do 1 250 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. dop.

Državni dolg v papirju	včeraj	danes
„ srebri	100.0	100.35
Avstrijska renta v zlatu	100.35	100.35
„ „ v kronah 4% ^o	118.40	118.35
Avstr. investicijska renta 3% ^o	99.70	99.70
Ogrska renta v zlatu 4% ^o	89.75	89.65
„ „ kronah 4% ^o	113.95	113.50
„ „ 3% ^o	95.55	95.55
„ „ 3% ^o	85.55	86.55
Akcije nacionalne banke	1663.—	1662.—
Kreditne akcije	668.—	670.50
London, 10 Lstr.	240.30	240.32 ¹ / ₂
100 državnih mark	117.20	117.27
20 mark	23.40	23.46
20 frankov	19.13	19.13
100 ital. lir	95.50	90.50
Cesarski cekini	11.32	11.33

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 98.70, italijanska renta 105.80, španski exterieur 96.45, akcije otomanske banke 669 — Menjice na London 252.—

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 145.— unificirana turška renta 96.10 avstrijska zlata renta 99.60, ogrska 4% zlata renta 97.40, Länderbanka —, turške srečke 145 — parizka banka 15.96, italijanske meridionalne akcije 805.—, akcije Rio Tinto 16.72 Omahljiva London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 89.9¹/₁₆, srebro 31.1/4, Lombardi 5.1/2, španska renta 95.1/2, italijanska renta 105.— tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju —, Mlačna.

Tržna poročila 30. maja.
Budimpešta. Pšenica za oktober K 15.68 do K 15.17, riž za oktober K 12.88 do 12.90, oves za oktober od K 12.92 do 12.94 koruza za julij K 13.12 do K 13.14.

Pšenica: ponudbe srednje, v prvih mesecih omejeno, tendenca mirna. — 16000 met. nespremenjeno. — Druga žita nespremenjeno. Vreme: veter.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj —, za junij 36 1/2, za december 37.—, za marec 37 1/2, Trlno. — Kava Rio navadna loco 37—39, navadna reeina 40—41, navadna dobra 42—43.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za maj 16.—, za junij 16.05, za julij 1.25, za avgust 16.45, za september 16.50, za oktober 16.85. — Stalno. Vreme: oblačno.

Pariz Rž za tekoči mesec 15.25, za julij 15.50, za julij-avgust 15.75, za sept.-dec. 15.65 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.8., za junij 24.9., za julij-avgust 23.50, za sept.-dec. 22.25 (mlačno). — Moka za tekoči mesec 30.10, za junij 30.30, za julij-avgust 30.55, september-dec. 29.35 (mlačno). — Repično olje za tekoči mesec 59.—, za junij 58.—, za julij-avgust 59.25, za sept.-dec. 60.— (mirno). — Spirit za tekoči mesec 42.25, za junij 42.00, za julij-avgust 42.25, za september-dec. 39.— (stalno). — Sladkor surov 88° usn nov 21 1/2—21 3/4 (mirno). — bet za tekoči mesec 24 3/4, za junij 4 1/2, za julij-avgust 25.—, za oktober januar 26 1/2, mirno, računiran 56 — 56 50 — Vreme oblačno.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tessa št. 52. B (lastna hiša).

ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (sloško poslopje)
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franco

Za neko kamenoseško delo
z strojevnim obratom v Nabrežini išče se zmožen, praktičen, v strojevni stroki dobro izurjen

vodja
za kamenolom in kamenoseška dela. Dotičnik mora biti več nemščine, italijanščine in slovenščine. Ponudbe na: G. Tönnies — Ljubljana.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Tovarna pohištva
— RAFAEL ITALIA —
Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij
— TRST —
ulica Malcanton št. 1
po zelo niskih cenah.

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehnne otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po boleznı ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi pričevall.

I. SERRAVALLO
Zrst.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.
KATALOGI BREZPLAČNO.

HOTEL BALKAN 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Počkaj & Kogel HOTEL BALKAN

MALI OGLASI.
 Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.
 Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsako lahko preračuni, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDELEK“ „Edinosti“. Na vprašanja potom pisem bo dajal „INSERATNI ODDELEK“. Informacije edino le, če bo pismu priložena znamka za odgovor.

Terana I. vrste in prav dobrega črnega in belega vina po 28-36 kron — franko kolodvor Motovun ili Pazin — proda (ne izpod 5 hekt.) Uprava Cerkve u Rakotolah (Istra). 619

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se sl. občinstvu Henrik Kosič

V Materiji se odda letoviščarjem pod jako ugodnimi pogoji v najem hiša z 5 sobami, z vso opremo, dvema kletmi, kuhinjo velikim vrtom z vsakovrstnim sadjem. Pred stanovanjem veliko dvorišče tik državne ceste Trst-Reka. Do kolodvora Hrpelje-Kozina 1 1/4 ure peš. Na željo se odda v najem tudi hlev. 631

Mirodilnica Alojzija Mermol nasled. Lehan Trst — (ul. Barriera vecchia št. 18) Prodaja barv, drog, žvepla, modre galice, nenadk. iljiv prah proti mrčesom. 502

Parcele obširnega zemljišča, nahajajočega se na enem najzdravejših gričev pri Trstu so na prodaj. Zemljišče je pripravno za zidanje dvorcev in hiš. Informacije daja „Inseratni urad Edinosti“. 661

Družina sestojeca iz moža, žene in otroka, išče za poletje meblirano sobo v Miljah ali pri sv. Roku, in sicer s kuhinjo ali prosto uporabo kuhinje, ako možno z malim vrtom, bodisi tudi pri kmečki družini. Ustmene ponudbe ali pismene pod „Kopeli“ „Inseratni urad Edinosti“.

Dvorec krasen, na najlepšem in najzdravem griču pri Trstu, proti jugu, okrožen lepim vrteem, je na prodaj. Za informacije je vprašati, v „Inseratnem uradu Edinosti“. 660

Veliko zemljišče blizu mesta, v Škorklji-Kolonji, v najzdravem solnčnatem kraju je na prodaj (na male in velike parcele). — Slovenci! kmetje, mali posestniki, trgovci, uradniki, zasebniki, ki imate na razpolago kaj denarja, in si hočete nabaviti svojo lastno hišo, ne zamudite te važne izredne prilike. Zemljišče primerno za gradnjo velikih in malih hiš, dvorcev (vil) hišic z vrtom, kmetijskih hiš itd. Ne daleč od zemljišča je kamenolom, tako da se dobi material za zgradbo po nizki ceni. Vode je dovolj in sicer zdrave, hladne vode v vodnjakih. V kratkem bo napeljan tudi plin. Zgradila se bo nova široka cesta in sklenjeno je, da bo tramvaj vozil blizu do zemljišča. Potem bodo lastniki zemljišča imeli vse ugodnosti. Na željo se gradi dvorec, hišice poljudne visokosti, tudi proti plačilu na obroke. — Natančna pojasnila daje pismeno ali ustmeno INSERATNI URAD EDINOSTI (Trst, ulica Giorgio Galatti št. 18 od 9-12. dop. in 2-7, pop.) Narodni dom.

Za Birmo je najlepši spomin krasna stereoskopična - fotografična slika izvršena v dobropoznanem fotog. zavodu **E. MANENIZZA** ki se provizorično nahaja v hiši št. 9 na CORSO nasproti hotela Volpich.

Dr. Fran Korsano specializist za sifilitične kožne bolezni itd. se je povrnil in prevzel svoj ambulatorij. Sprejema od 12. do 1. in od 4. do 5. pop. TRST — ulica Sanità št. 2, I. n. — TRST

Barvarnica pralnica in čistilnica na suho (s parnim strojem) za obleke brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežnike TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan O priliki plesov se izvrši najhitreje. Pregrinjala se lika po 20 nč. komad.

Pod zelo ugodnimi pogoji je na prodaj lepa enonadstropna hiša z lepim sadnim vrtom na Tržaški cesti št. 33. Hiša s pritliklinami je bila l. 1905 sodno cenjena na 40.700 K in se za to ceno tudi proda. Pripravna je posebno za letoviščarje ali penzioniste. Pojasnila daje lastnik **Mihael Puc na Colu št. 27 pri Tomaju.**

Črešnje (Haslame) sveže in lepe razpošiljam vsaki dan v poštinih košaricah od 5 kg po K 2-20, s povzetjem, nadalje priporočam vsako drugo sadje po najnižji dnevni ceni. Izvozna tvrdka za sadje **Osman Dželilović Mostar.**

O priliki birmo se je oglašiti edino le v novi trgovini **G. Kehiayan TRST, Corso št. 23.** Velika izbira ur verižic, prstanov, priveskov, uhanov z diamanti in brez istih itd. Predmeti so zaznamovani z najzmernejšimi cenami. Najpopolnejše jamstvo za vsako prodano ali popravljeno uro. Kupuje in menjava.

Tvornica slamnikov. **M. Cerar v Domžalah** se priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročanje vsakovrstnih **slamnikov** Gene nizke. — Postrežba točna.

Vosek Exelsior za svetliti parkete **Kremo Exelsior za čevije** ste ju že poskušali? **Neprekosljivo!** Dobiti je povsod. Tovarna voska za svetliti **Escher & Dal Seno TRST — ulica Giulia 76 — TRST**

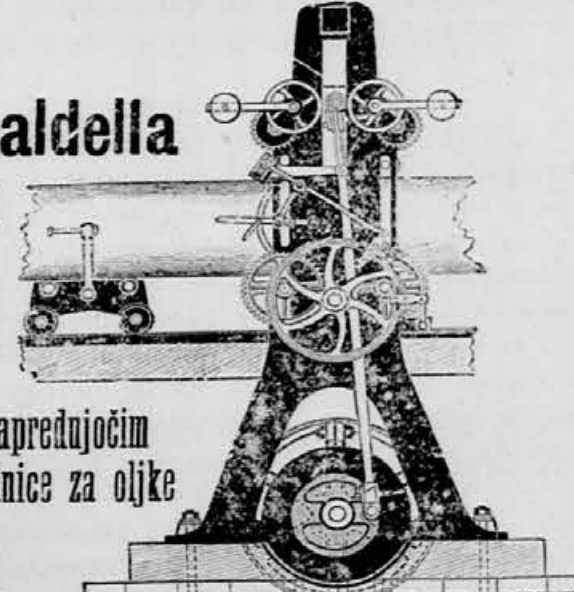
„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst. (Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH. Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike **mej Trstom in Novim Jorkom.** Hitri in elegantni novi brzoparobrod **GIULIA** odpluje dne 6. junija t. l. v Novi York. Cene jako nizke. Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu. Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Dr. KOLB bivši asistent poliklinike na Dunaju, naslednik **Dr. A. Mittak, ulica della Zonta št. 7, I. — TRST** Plombovanje zob po najboljših znanstvenih zistemih. Umetno zobovje z ali brez plate izvršuje z največjo dovršenostjo g. **Hans Schmidt, bivši sodrug Dr. A. Mittaka odlikovan z „Grand Prix“ in zlatimi kolajnami na rastavah v Rimu, Berlinu in Saint-Luis.**

Prvo primorsko podjetje za **prevažanje pohištva in spedijsko podjetje RUDOLF EXNER - TRST** Telefono št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefono št. 847 Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU. Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov. (Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.) Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča. **Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“.** ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH Točna postrežba in nizke cene.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Ustanovljena leta 1867. Odlikovana **livarna V. Vincenc Osvaldella** ul. Media 28 TRST Telefon 374 **Mehanična delalnica.** Stroji za obdelovanje lesa. Kmetijski stroji. Stiskalnice za grozdje, najnovejšega sestava na množeci se obrat in napredujočim pritiskom. — Obiralnice za oljke. — Stiskalnica za oljke z obratom na vijak in vodnim pritiskom. **Vodne stiskalnice.** Proračuni na zahtevo.

M. SALARINI v ulici Ponte della Fabbra št. 9 (Vogal ul. Torrente.) **Pomlad!** **Poletje!**

Zaloga oblek in površnikov za gospode, dečke in otroke, velik izbor platnene obleke in kostumov, raznovrstne jope ter rumena in modra obleka za delavce. Nov dohod blaga za obleke po meri, koje se izvršijo točno in hitro po zelo nizkih cenah. **Na deželo vzorci brezplačno in franko.** PODRUŽNICA: „ALLA CITTA DI LONDEA“ ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

Najfinejše namizno in jedilno olje se vdobi pri **narodni zalogi olja** Trg Barriera št. 3. **Ivan Millonig, lastnik**

C. kr. priv. **Riunione Adriatica di Sicurtà** Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance 31. decembra 1904.

Zadružna glavnica (od kojih vplačano 3.200.000)	K	8.000.000
Rezervni zakladi dobičkov	"	7.459.916
zaklad proti vpadanju vrednostij javnih efektov	"	4.114.154
Rezervni zaklad premij za zavarovanja	"	83.152.182
Zavarovanja na življenje v veljavi 31. decembra 1904	"	295.456.382
Izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva (1838—1904)	"	542.251.551

 Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih zavarovanja proti požaru, strelji, škodi vsled razstrelb ulomu kakor tudi prevozov po suhem in m. tju; sklepa pogodbe za zavarovanje življenja po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljive za življenja ali po smrti zavarovanca, doto otrokom itd.

Električno vpeljavo izvršuje **Franjo S. Dalsasso TRST** ulica S. Spiridione št. 6.

EVGEN BUCHETTI TRST — ulica delle Acque 2 **Prodajalnica jestvin, kolonijalnega blaga, dljak, svežega in suhega sadja.** Novi furlanski salami — Videmski kotekini — Graški gnjat. — Oveji sir pijemontski — Oveji sir star iz Karnije — Parmezan I. in II. vrste — Oljke zelene — Konserve iz pomodorov ital., najbolje vrste. Na debelo in drobno. Cene brez konkurence.

Uničevalci komarjev Da bodete spali mirno in brez nadlege, da si ohranite Vaše obleke in Vaše kože pred molji ter da uničite škodljive učinke nezdravega zraka po sobah in stanovanjih, rabite **ZIRILLI-jeve kadeče se stožce** Na prodaj v vseh mirodilnicah in lekarnah.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polnadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 5. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinosti“ **Velika zaloga koles (bicikljev)** **Germania in Nazionale** koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG pri kolesih in motocikletah potrebnih pritliklin **mehanična delalnica** kolesarska šola **GIUSEPPE EGGER** TRST — Piazza della Caserma št. 3.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje: kdor išče uradnike ali službeno osebje: kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce: kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce: kdor želi po-ujila, vknjižbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. naj se posluži **MALIH OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najceneji, največ čitani in najbolj pripravi v dosego namena.